21573 - Abdest almak için su veya teyemmüm almak için toprak bulamayan kimse ne yapmalıdır?

Soru

Abdest almak için su veya teyemmüm almak için toprak bulamayan kimse ne yapmalıdır (o hal üzere namaz kılmalı mıdır)?
(Abdestsiz veya teyemmümsüz namaz kılan kimse) su veya topraktan birisini bulduğunda namazını iâde etmesi gerekir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

İbn-i Hazm -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Her kim, mukimlik veya yolculuk sırasında toprak veya sudan mahrum olursa (bulamazsa) veya namaz vakti geldiğinde bir (direğe veya ağaca) asılı ise, bulunduğu hal üzere namazını kılmalıdır.Bu kimsenin namazı tamdır.İster suyu namaz vaktinde, isterse namaz vaktinden sonra bulsun, namazını iâde etmesi gerekmez.

Bunun delili şunlardır:

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[فَاتَّقُوا اللهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ...] سورة التغابن من الآية: 16

"(Ey mü'minler!) O halde gücünüz yettiği kadarıyla Allah'tan korkun (Allah'tan korkmada güç ve takatinizi harcayın)." (Teğâbun Sûresi: 16)

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا...] سورة البقرة من الآية: 286

"Allah,kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemez." (Bakara Sûresi: 286)

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِذاَ أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأْتُوا مِنْهُ ماَ اسْتَطَعْتُمْ] متفق عليه

"Size bir şeyi emrettiğim zaman, gücünüz yettiğince onu yerine getirin." (Buhârî ve Müslim)

Yine, Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلاَّ مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ...] سورة الأنعام من الآية: 119

"Allah, çaresiz yemek zorunda kaldığınız dışında, haram kıldığı şeyleri size açıklamıştır." (En'âm Sûresi: 119)

Bu delillerle sahih olduğuna göre,Allah Teâlâ'nın bize farz kıldığı hükümlerden ancak gücümüzün yettiklerini yerine getirmemiz gerekir. Gücümüzün yetmediği hükümler bizden sâkıt olmuştur (düşmüştür).

Allah Teâlâ, -mecburi kalmadıkça- abdestsiz veya teyemmümsüz namaz kılmayı bize haram kıldığ sâbittir. Abdest almak için sudan veya teyemmüm almak için topraktan mahrum olan kimse, Allah Teâlâ'nın terketmeyi haram kıldığı abdeste veya teyemmüme muhtaç durumdadır. Dolayısıyla abdest veya teyemmüm alma imkânı olmadığı için bu haramlılık hükmü bizden sâkıt olmuştur.

Su veya toprak bulamayan kimse, namazın hükümlerini yerine getirmeye gücü yettiğinden ve ona îmân ettiğinden dolayı gücü yeten şeyi yerine getirir. Zikrettiğimiz şekilde namazını kılarsa, Allah Teâlâ'nın emrettiği şekilde namazını kılmış olur. Dolayısıyla Allah Teâlâ'nın emrettiği şekilde namazını kılan kimseye bir şey gerekmez. Namazı ilk vaktinde kılmaya çalışmak ise daha önce zikrettiğimiz gibi, daha fazîletlidir.

Ebu Hanife, Süfyan es-Sevrî ve Evzâî: -Bu durumda olan birisi-, su buluncaya kadar namaz kılmaz, demişlerdir."